

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ «ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Θετικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	86Υ09	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	https://eclass.uoa.gr/courses/PHS320/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά αποτελέσματα
<p>Αντικείμενο του μαθήματος είναι η Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφική Γραμματεία καθώς και η γλώσσα αυτών των κειμένων. Επιλέγονται για μελέτη δύο αντιπροσωπευτικά κείμενα: ο διάλογος Θεαίτητος του Πλάτωνα και η πραγματεία του Αριστοτέλη Φυσικά.</p> <p>Σκοπός του μαθήματος είναι να προσεγγίσουμε καθένα από τα δύο αυτά κείμενα με τρόπο που να μπορεί να αποτελέσει ένα “διδακτικό παράδειγμα” για το πώς αξιοποιούμε τα πορίσματα και τα εργαλεία της επιστήμης της Φιλολογίας για να προσεγγίσουμε οποιοδήποτε κείμενο του Πλάτωνα ή του Αριστοτέλη αλλά και οποιοδήποτε άλλο κείμενο της αρχαίας φιλοσοφικής γραμματείας. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες</p> <ul style="list-style-type: none">Μπορούν να εντάξουν το <i>Θεαίτητο</i> του Πλάτωνα και τα <i>Φυσικά</i> του Αριστοτέλη στην εποχή τους και στο έργο των συγγραφέων τους.Κατανοούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της μορφής (διάλογος/πραγματεία) των έργων των δύο συγγραφέων και το ρόλο αυτής της μορφής στην ερμηνευτική προσέγγιση.Μπορούν να ανατρέξουν σε βιβλία αναφοράς για να φωτίσουν από φιλολογική σκοπιά ένα κείμενο της αρχαίας φιλοσοφικής γραμματείας, να αναζητήσουν κριτικές εκδόσεις και να αξιοποιήσουν το κριτικό υπόμνημα που τις συνοδεύει.Έχουν εξοικειωθεί με τη χρήση ηλεκτρονικών και έντυπων λεξικών της αρχαίας ελληνικής για τη λεξιλογική ανάλυση των κειμένων.Έχουν εξοικειωθεί με τη χρήση ηλεκτρονικών και έντυπων εργαλείων για τη γραμματική ανάλυση των κειμένων.Έχουν εξοικειωθεί με τη μεθοδολογία ανάλυσης της λογικής/συντακτικής δομής του κειμένου σε επίπεδο περιόδου.Είναι σε θέση να αξιοποιήσουν κριτικά και συγκριτικά διαφορετικές μεταφράσεις των κειμένων.Έχουν έρθει σε μια πρώτη επαφή με το φιλοσοφικό «πλούτο» των δύο κειμένων και έχουν κατανοήσει το ρόλο της Φιλολογίας στην προσέγγισή του.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Γραμματολογική προσέγγιση του *Θεαίτητου*, και των *Φυσικών*: ένταξη των δύο κειμένων στην ιστορική τους συνάφεια και στο σύνολο του έργου των συγγραφέων τους.
2. Γιατί ο Πλάτων γράφει διαλόγους; Τι είδους κείμενα γράφει ο Αριστοτέλης; Ερμηνευτικά προβλήματα.
3. Το Πλατωνικό και το Αριστοτελικό corpus. Παράδοση και Κριτική των Κειμένων. Σύγχρονες εκδόσεις αναφοράς.
4. Ερμηνευτική προσέγγιση επιλεγμένων αποσπασμάτων. Ανάδειξη κεντρικών ζητημάτων των κειμένων π.χ. αναζήτηση ορισμών, η έννοια της 'επιστήμης', η σωκρατική μαιευτική, ο διαλεκτικός έλεγχος, η έννοια της 'φύσεως', η διαλεκτική αναζήτηση των πρώτων αρχών.
5. Λεξιλογική ανάλυση, με χρήση έντυπων και ψηφιακών λεξικών, επιλεγμένων όρων των κειμένων: π.χ. επιστήμη/επίσταμαι, αισθάνομαι/αίσθησις, φύσις, κίνησις. Από την κοινή χρήση στη φιλοσοφική έννοια.
6. Γραμματική ανάλυση των αποσπασμάτων με έμφαση στους ρηματικούς τύπους απαρέμφατο και μετοχή, τις αντωνυμίες, τους συνδέσμους, τα σημεία στίξης. Ψηφιακά εργαλεία γραμματικής αναγνώρισης.
7. Συντακτική ανάλυση των αποσπασμάτων με έμφαση στη σύνταξη του απαρεμφάτου και της μετοχής, στην παράταξη και την υπόταξη, στις δευτερεύουσες προτάσεις.
8. Ανάλυση της λογικής δομής των κειμένων με βάση την τεχνική της μεταγραφής των περιόδων κατά τα κώλα τους.
9. Δοκιμές κριτικής/συγκριτικής προσέγγισης μεταφράσεων και ερμηνείων με βάση τη φιλολογική ακρίβεια στην ανάγνωση των κειμένων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ & ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της η-Τάξης. Powerpoint. Ψηφιακά εργαλεία.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος εργασίας εξαμήνου
Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Διαλέξεις	39ώρες
	Μελέτη	111ώρες
	Σύνολο μαθήματος	150 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Τελική γραπτή ή προφορική εξέταση. Εργασία/ες με προσαύξηση της τελικής βαθμολογίας.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- I.N. Θεοδωρακόπουλος, *Πλάτωνος Θεαίτητος. Εισαγωγή, αρχαίο και νέο ελληνικό κείμενο*. Αθήνα: Ακαδημία Αθηνών, Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας 1980.
- Β. Κάλφας (μετάφραση, εισαγωγή, επιμέλεια), *Φυσικά*, τόμος 5, στη σειρά *Αριστοτέλης Έργα*,

Αθήνα: Εταιρεία Μελέτης των Επιστημών του Ανθρώπου, Νήσος 2015.

- Επιπλέον υλικό, σημειώσεις και συμπληρωματική βιβλιογραφία στη σελίδα του μαθήματος στην η-Τάξη.